SPIS TREŚCI

WSTĘP (*Elżbieta Gołembska*) 5

1. ROLA I ZADANIA LOGISTYKI MIĘDZYNARODOWEJ W INTEGRACJI PRZEDSIĘBIORSTW UNII EUROPEJSKIEJ (*Elżbieta Gołembska*) 7
   1.1. Logistyka jako epicentrum transformacji biznesu międzynarodowego 7
   1.2. Ważniejsze przesłanki logistykochłonności sektorów i euroregionów 18
   1.3. Aktualne trendy wdrażania logistyki międzynarodowej do polskich przedsiębiorstw 28

2. INTEGRACJA PRZEDSIĘBIORSTW UNII EUROPEJSKIEJ (*Elżbieta Jantoń-Drozdowska*) 39
   2.1. Specyfika środowiska Unii Europejskiej 39
   2.2. Powiązania handlowe i kapitałowe między przedsiębiorstwami Unii Europejskiej w warunkach jednolitego rynku oraz Unii Gospodarczej i Walutowej 53
   2.3. Rozmiary i kierunki ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw Unii Europejskiej 67

3. IDENTYFIKACJA STRATEGII WEJŚCIA PRZEDSIĘBIORSTWA NA RYNKI ZAGRANICZNE (*Maria Majewska*) 79
   3.1. Wybór formy wejścia firmy na rynek zagraniczny 79
   3.2. Najczęściej stosowane formy wejścia na rynki zagraniczne w Unii Europejskiej 89
   3.3. Determinanty strategii wejścia przedsiębiorstw na rynek zagraniczny 97

4. ZAGRANICZNE INWESTYCJE BEZPOŚREDNIE W ROZWOJU LOGISTYKI MIĘDZYNARODOWEJ (*Karolina Tyc-Szmil*) 111
   4.1. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – charakterystyka ogólna 112
   4.2. Wielkość i struktura bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce 119
   4.3. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a rozwój logistyki międzynarodowej 124

5. PRZESŁANKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TELEKOMUNIKACYJNEJ W POLSCE W ŚWIETLE STRATEGII LIZBOŃSKIEJ (*Mariusz Szuster*) 134
5.1. Komunikacja gospodarcza i strategia lizbońska 134
5.2. Rola informacji w kontekście infrastruktury telekomunikacyjnej 143
5.3. Infrastruktura telekomunikacyjna w Polsce na tle innych krajów 157

6. UWARUNKOWANIA POLSKIEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO W OBLICZU PRZYSTĄPIENIA DO UNII EUROPEJSKIEJ (*Hubert Igliński*) 165
6.1. Przesłanki tworzenia europejskiego systemu transportowego 165
6.2. Efekty negocjacji między Polską a Unią Europejską w dziedzinie transportu 175
6.3. Ocena stanu przygotowania polskiej infrastruktury transportu do wymogów Unii Europejskiej 183

7. LOGISTYKA W STRATEGIACH EKSPANSJI MIĘDZYNARODOWEJ FIRM (*Maciej Szymczak*) 203
7.1. Logistyka wobec internacjonalizacji, globalizacji i rozwoju gospodarczego 203
7.2. Znaczenie logistyki w procesie internacjonalizacji przedsiębiorstw .. 211
7.3. Logistyka w strategiach internacjonalizacji i strategiach konkurencyjnych międzynarodowego przedsiębiorstwa 221

NOTY O AUTORACH 231

WSTĘP

Logistyka międzynarodowa wspomaga procesy internacjonalizacji przedsiębiorstw, zarówno w obrębie Unii Europejskiej, jak i całej gospodarki światowej. Wiąże się to przede wszystkim z faktem, iż traktowana jest przez naukę i praktykę gospodarczą jako epicentrum transformacji biznesu. Dzisiaj trudno sobie wyobrazić globalizację gospodarowania zapasami bez logistyki międzynarodowej. Szczególną jednak rolę odgrywa logistyka w integrującej się Europie, zwłaszcza po przyjęciu nowych jej członków. Celem niniejszej pracy jest zatem ukazanie istoty związku pomiędzy rozwojem logistyki międzynarodowej a internacjonalizacją przedsiębiorstw w szerokim kontekście podstawowych zadań Unii Europejskiej, uwarunkowań rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, a także znaczenia zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

W pierwszej części pracy ukazano miejsce i rolę logistyki międzynarodowej w integracji przedsiębiorstw europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem integracji geograficznej i produktowej. Wskazano także na ważniejsze przesłanki logistykochłonności sektorów i euroregionów, zwłaszcza na takie, które mogą mieć decydujący wpływ na pozyskiwanie kapitału zagranicznego do realizacji wspólnych inwestycji. Co więcej, przedstawiono aktualne trendy wdrażania logistyki międzynarodowej do polskich przedsiębiorstw, opracowane na podstawie wyników badań empirycznych przeprowadzonych w 31 powiatach województwa wielkopolskiego.

Rozważania drugiej części pracy dotyczą bazowych, fundamentalnych problemów ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw Unii Europejskiej, w tym specyfiki środowiska europejskiego, identyfikacji strategii wejścia przedsiębiorstwa na rynki zagraniczne, a także rozmiarów i kierunków rozwoju integracji europejskiej.

Za istotne i niezwykle aktualne w budowaniu trwałych relacji pomiędzy tak rozumianą integracją europejską a logistyką należy uznać zadanie, którego rozwiązanie wiąże się z określeniem wpływów zagranicznych inwestycji bezpośrednich na logistykę międzynarodową. To nowatorskie podejście do uwarunkowań rozwoju logistyki, zaprezentowane w pracy, powiązane jest z kolei z przedstawionymi przesłankami rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i transportowej. Waga tego zagadnienia łączy się ze znacze-

niem dostępu przedsiębiorstw Unii do informacji i komunikacji gospodarczej.

Klamrą spinającą szeroki kontekst rozważań dotyczących wpływu logistyki międzynarodowej na internacjonalizację przedsiębiorstw jest sprecyzowanie istoty logistyki w strategiach ekspansji międzynarodowej firm, ze szczególnym uwzględnieniem globalizacji i rozwoju międzynarodowego.

W pracy zamieszczono wyniki interdyscyplinarnych badań, przeprowadzonych przy współudziale pracowników naukowych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i pracowników naukowych Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Jak się okazało, przenikanie się wielopłaszczyznowych obszarów badawczych może być podstawą do podejmowania próby generowania nowych metod pomiaru współzależności zjawisk gospodarczych, poglądów, definicji, a także dalszych kierunków badań.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim członkom Międzyuczelnianego Zespołu Badawczego i studentom, moim magistrantom, członkom Koła Naukowego Logistyki na Wydziale Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, za twórczy udział we wspólnych badaniach, których rezultaty znalazły się w niniejszej pracy.

Elżbieta Gołembska